

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ & ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Β. Ηρακλείου 12 - Τ.Κ. 54625 – Θεσσαλονίκη - Τηλ. 2310 992055

ΥΛΗ ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ (2026-2027)

ΘΕΩΡΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ

A. ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ.

- Άνοδος, πτώση και επανάκαμψη των ΜΜΕ
- Έννοιες και μοντέλα για τη μαζική επικοινωνία
- Θεωρίες για τις επιδράσεις των μέσων
- Πολιτική περιθωριοποίηση και μέσα ενημέρωσης
- Τα μέσα ενημέρωσης, τα ακροατήρια και οι πηγές των ειδήσεων
- Το μέλλον της θεωρίας και της έρευνας για τα μέσα επικοινωνίας

B. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

1. McQuail, D., & Deuze, M. (2021). *ΜΜΕ και θεωρία της μαζικής επικοινωνίας* (7η έκδ.). Εκδόσεις Παπασωτηρίου, Κεφ. 2, 3, 17, 18 (σελ. 29–102 και 531–585).
2. Manning, P. (2007). *Κοινωνιολογία της Ενημέρωσης*. Εκδόσεις Καστανιώτης, Κεφ. 7 και 8 (σελ. 283–373).

ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

A. ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ.

- **Η δημοσιογραφία στην εποχή της «μεταμόρφωσης»:** Οι τεχνολογίες της επικοινωνίας και της πληροφορίας έχουν επηρεάσει σε πολύ μεγάλο βαθμό τις διαδικασίες της αίθουσας σύνταξης. Οι δημοσιογράφοι καλούνται πλέον να σκεφτούν διαφορετικά και να αξιοποιήσουν τις νέες δυνατότητες.

- **Ο καθορισμός της ημερήσιας θεματολογίας και η πλαισίωση:** ο ρόλος των μέσων στην ανάδειξη

των θεμάτων που απασχολούν τη δημόσια συζήτηση. Η λειτουργία των πλαισίων.

- **Τα μιντιακά συστήματα/ Το ελληνικό σύστημα των μέσων:** Θέματα συγκέντρωσης

ιδιοκτησίας, η σχέση πολιτικής και δημοσιογραφίας. Το πολωμένο μεσογειακό σύστημα.

- **Ειδήσεις και κριτήρια επιλογής ειδήσεων.** Τα κριτήρια επιλογής των ειδήσεων. Δημοσιογραφικές αξίες. Εξωτερικές και διεθνείς ειδήσεις.

B. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Παναγόπουλος, Α., & Παναγιώτου, Ν. (2018). Διαμορφώνοντας την είδηση: στρατηγικές και ιεραρχήσεις στα κεντρικά δελτία ειδήσεων των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας. Στο Β. Βαμβακάς & Γ. Πασχαλίδης (Επιμ.), *50 χρόνια ελληνική τηλεόραση: Πρακτικά Συνεδρίου* (σελ. 147–162). Εκδόσεις Επίκεντρο.

Σκαμνάκης, Α. (2020). *Πολιτική εξουσία και ΜΜΕ στη σύγχρονη Ελλάδα (1941-1974)*. Εκδόσεις

Ζυγός, Κεφ. 3.1, 4.1, 5.1 και 6.1.

Φραγκονικολόπουλος, Χ., & Παναγιώτου, Ν. (2019). *Η δημοσιογραφία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: θεσμική αρχιτεκτονική, νομοθετική διαδικασία και η πρόκληση της ευρωπαϊκής*

οπτικής. Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας (σελ. 1–17, 147–223).

de Vreese, C. H. (2004). The effects of frames in political television news on issue interpretation and frame salience. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 81(1), 36–52. <https://doi.org/10.1177/107769900408100104>

Deuze, M., & Witschge, T. (2018). Beyond journalism: Theorizing the transformation of journalism.

Journalism, 19(2), 165–181. <https://doi.org/10.1177/1464884916688550>

Hallin, D. C., & Mancini, P. (2004). *Comparing media systems: Three models of media and politics*. Cambridge University Press, Κεφάλαιο 5, The Mediterranean Polarized or Pluralist Model (σελ. 89–142).

Pan, Z., & Kosicki, G. M. (1993). Framing analysis: An approach to news discourse. *Political Communication*, 10(1), 55–75. <https://doi.org/10.1080/10584609.1993.9962963>

Touri, M., Theodosiadou, S., & Kostarella, I. (2017). The Internet's transformative power on journalism culture in Greece: Looking beyond universal professional values. *Digital Journalism*, 5(2), 233–251. <https://doi.org/10.1080/21670811.2016.1166062>

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

A. ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

- **Το επικοινωνιακό πλαίσιο των ΜΜΕ και η γλώσσα τους** (η περίπτωση παραγωγής και πρόσληψης του δημοσιογραφικού λόγου, η εκδοτική ταυτότητα των Μέσων, η περιοδικότητα της ενημέρωσης, η γεγονотική γλώσσα της ειδησεογραφίας)
- **Ο λόγος των ΜΜΕ** (ο επικοινωνιακός στόχος της ενημέρωσης, οι τίτλοι ειδήσεων / ρεπορτάζ και το ύφος τους, το ειδησεογραφικό άρθρο εφημερίδας, το τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων)

- **Ποικιλότητα, ιδεολογία και στρατηγικές του δημοσιογραφικού λόγου** (είδη λόγου της δημοσιογραφίας, γλωσσική ποικιλότητα του δημοσιογραφικού λόγου, κριτική ανάλυση δημοσιογραφικού λόγου, προφορικότητα, συνομιλιακό ύφος)
- **Το κείμενο στην επικοινωνία** (αφηγηματικός λόγος, συνομιλία, τα κείμενα στα μέσα ενημέρωσης)
- **Έντυπη και τηλεοπτική ειδησεογραφία** (η αξιολογική γλώσσα των ειδήσεων, οι ειδήσεις ως αφηγήσεις στον Τύπο και την τηλεόραση)

B. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πολίτης, Π. (2001). Μέσα μαζικής ενημέρωσης: το επικοινωνιακό πλαίσιο και η γλώσσα τους. Στο Α.-Φ. Χριστίδης (Επιμ.), *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα* (σελ. 114–120). Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Πολίτης, Π. 2014. Ο λόγος των ΜΜΕ. Στο Γεωργαλίδου, Μ. κ.ά. (Επιμ.), *Ανάλυση λόγου: Θεωρία και εφαρμογές* (σελ. 479–520). Εκδόσεις Νήσος.

Ανδρουτσόπουλος, Γ. (2001). Γλωσσολογικές προσεγγίσεις στο δημοσιογραφικό λόγο: Είδη, ποικιλότητα και ιδεολογία. Στο Μπουκάλας Π. & Σ. Μοσχονάς (Επιμ.) *Δημοσιογραφία και Γλώσσα: Πρακτικά Συνεδρίου, 15-16 Απριλίου 2000* (σελ. 167–184). Μορφωτικό Ίδρυμα της ΕΣΗΕΑ.

Γεωργακοπούλου, Α., & Γούτσος Δ. (1999). *Κείμενο και επικοινωνία*. Ελληνικά Γράμματα.

Κεφάλαιο 5: Το κείμενο στην επικοινωνία (5.1 Ο ρόλος της αφήγησης, 5.2 Ο χώρος της συνομιλίας, 5.3 Τα κείμενα στα Μέσα Ενημέρωσης).

Βαρνάβα-Σκούρα, Τ. (Επιμ.) (2001). *Κείμενα των ΜΜΕ: συγγραφείς και αναγνώστες*. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Κεφάλαιο 6: Roger Fowler, Το υστερικό ύφος στον Τύπο (Μετάφραση αποσπασμάτων από το κεφ. 9 του *Language in the News: Discourse and Ideology in the Press* London: Routledge, 1991)

Κεφάλαιο 7: Allan Bell, Αφήγηση (Μετάφραση από το κεφ. 8 του *The Language of News Media*. Oxford: Blackwell, 1991)

Κεφάλαιο 8: David Graddol, Η οπτική επίτευξη της αληθοφάνειας (μετάφραση από το κεφ. 3 του *Film as Social Practice* του Graeme Turner. London: Routledge, 1988).